

Miljöbilar i Stockholm

Nyhetsbrev 2/2020 | Tema: Utan egen bil

Drag+elbil= sant

Svårigheten att förse bilen med dragkrok har tidigare varit ett argument mot att skaffa elbil. Idag är det hindret undanröjt på en rad olika modeller. På miljöfordon.se listas ett 30-tal elbilar av olika storlek och fabrikat som klarar att dra släp.

Gå in på miljofordon.se och klicka på "Sök miljöfordon". Bocka i rutan "dragkrok" under "Fler sökalternativ." Här visas också den tillåtna släpavgnsvikten som varierar mellan olika typer av fordon.

Vintercykling slår alla rekord

En mild vinter har inneburit att allt fler stockholmare tar cykeln till jobbet. Åtta av stadens mätstationer i innerstaden, närförorter och ytterstaden registrerade till exempel över 100 000 fler cykelpassager än förra vintersäsongen.

Men det är inte bara mildvärdet som ligger bakom att allt fler cyklar i staden. Ökningen är stadig över de fyra senaste åren och idag cyklar hela 70 procent fler under september till januari än under motsvarande säsong 2016/17.

Ordentligt röjda cykelbanor och halkbekämpning med salt – så kallad sopsaltning – vid snö- och köldknäppar är viktigt för att hålla kontinuiteten i cyklingen. Enligt en studie från VTI, Statens väg- och transportforskningsinstitut, ökar heller inte olycksrisken vid sopsaltning då fler cyklar vintertid. Men cyklisterna bör se upp bättre vid övergångsställen, broar och brunnslock där största halkrisken finns.

Foto: Lennart Johansson

Färre bilar men fler förare med Stockholms stads elbilspool.

Fler förare – färre bilar

Går det att reducera antalet bilar inom Stockholms stad och ändå öka antalet förare? Ja, om stadens förvaltningar ersätter leasade bilar med en bilpool där även privatpersoner är kunder.

– Nu finns 27 poolbilar utplacerade i Johanneshov, Kungsholmen, Kista, Vällingby och Hägersten, berättar Maria-Angeliki Evliati på Miljöbilar i Stockholm.

Försöket inleddes i mars förra året. Målsättningen är att minska antalet bilar som leasas av stadens förvaltningar och ersätta dem med gemensamma poolbilar. Privat har stockholmarna dessutom tillgång till de eldrivna poolbilarna både i inner- och ytterstad.

– Användningen har ökat snabbt och allt fler vågar testa. Antalet uthyrningar och körda kilometer har fördubblats sedan 2018. Poolen har nu nära 1 330 användare som jobbar inom Stockholms stad, säger Maria-Angeliki Evliati.

Allas bilar

Det finns flera utmaningar med att rulla ut eldrivna poolbilar. En av dem är att hitta lediga parkeringsplatser som uppfyller kraven på laddeffekt och tillgänglighet. Ibland måste laddinfrastrukturen byggas ut

på p-platser som verksamheten eller staden inte själv äger.

– En annan lärdom är att det tar tid att ändra attityden "våra" bilar till "allas" bilar, menar Maria-Angeliki.

– Under det första året har vi lärt oss mycket. En elbilspool visar sig vara en dubbel utmaning, eftersom man går över både till eldrift, där räckviddsångest fortfarande finns bland några, och till delning – med oro över att bilen inte finns tillgänglig när man behöver den.

– Nu hoppas vi att vi kan vidareutveckla konceptet och även inspirera andra kommuner att göra fler upphandlingar av den här typen, säger Maria-Angeliki Evliati.

I Stockholms stads nämnder och förvaltningar finns cirka 450 leasade och hyrda personbilar varav ett 110-tal bedöms att på sikt kunna ersättas med poolbilar.

Över 2 000 bilar att dela

Idag finns över 2 000 fordon i tre olika typer av bilpooler fördelade på en rad olika platser i Stockholm. Det visar en färsk bilpoolinventering som gjorts på uppdrag av Stockholms miljöförvaltning.

Nu bor nära hälften av stockholmarna inom 400 meters radie från någon av de fasta bilpoolparkeringarna som totalt innehåller 500–600 bilar.

Antalet bilar i de friflytande bilpoolerna är sedan flera år oförändrat. Men medlemsantalet har varierat då vissa aktörer försvunnit och nya kommit till.

Däremot ökar antalet privata delade bilar kraftigt. Det sker med hjälp av plattformsföretag som sköter förmedling och betalning.

Byter namn

En stor omställning har samtidigt skett när största och äldsta bilpoolen Sunfleet görs om och byter namn till M. I Stockholm och Uppsala med poolbilar på 256 platser är namnbytet redan genomfört. I skrivande stund genomförs detta i Malmö och Göteborg.

På utanegenbil.se finns en aktuell förteckning över bilpooltjänster i Stockholm

Nästan hälften av stockholmarna har nära till bilpool. Kartan är hämtad från rapporten Bilpoolinventering Stockholm som finns på start.stockholm/miljobilar

Foto: Lennart Johansson

Foto: Lieselotte van der Meijis

Therese hyr ut sin bil och Niclas har hittat sätt att klara sig utan egen bil.

De styr mot ett bilfriare liv

Vill du hitta motivation för ett bilfriare liv? På utanegenbil.se finns inspiration och erfarenheter från en rad stockholmare, som redan slagit in på den vägen.

Niclas Köhler är en av stockholmarna som valt bort bilen och numera tar sig fram med cykel och kollektivtrafik istället:

– Jag totalrenoverade cykeln och köpte en cykelkärra. Då kan jag lättare ta med mig saker till kolonistugan. Och så funderar jag på att gå med i en bilpool, säger han.

Tidigare lade Niclas 3 500–4 000 kronor i månaden på sin leasingbil. För de pengarna kommer han långt med olika bilpoolalternativ och bildelningstjänster då han verkligen behöver en bil.

Fungerande mobilitet

– Vi sökte ett miljövänligare sätt att resa. Då hittade jag Ubigo, berättar Anna Sundquist, som är konsult och bor i Hammarby Sjöstad.

Ubigo är en mobilitetstjänst med allt resande i en app. Via appen i mobilen kan man boka både SL-resor, pool- och hyrbilar och taxi.

– Det fungerade så bra så vi sålde bilen samma månad.

Anna Sundquist och hennes man abonnerar nu på ett antal SL-biljetter och sex biltimmar varje månad. De delar på tjänsten och betalar ett fast pris på 1 700 kronor i månaden.

– Vi använder både SL:s dygnsbiljetter

och lånar elpoolbil eller hyrbil några gånger i månaden. Jag har också testat taxitjänsten ett par gånger. Då knappar man bara in var man befinner sig och vart man vill åka och får en fast prisuppgift på taxiresan.

Delad bil

När familjens tjänstebil försvann i samband med ett byte av jobb gick Therese och Mattias Rydsteds funderingar först mot att gå med i en bilpool.

– Men det fanns ingen på vettigt avstånd. Då bestämde vi oss istället för att skaffa en elbil och lägga ut den på bildelningstjänsten Snappcar, säger Therese.

– Det blev en begagnad Nissan Leaf och den är nu försedd med ett nyckelfritt upplåsningssystem som vi sköter via mobilen. Då kan folk låna bilen utan att vi behöver vara på plats med nyckel.

I familjen Rydsteds inköpskalkyl räknade man med ett tillskott på en tusenlapp i månaden och det har uthyrningarna infriat under den första tiden.

– Flera har faktiskt hyrt av oss bara för att de ville testa hur det var att köra en elbil, säger Therese. Och faktum är att hon inte bara delar bil. Via en annan tjänst hyr hon också ut fler prylar – från takboxen till skottkärran.

Mer om Utan egen bil

Miljöförvaltningens kampanj "Utan egen bil" pågår under två år. Här ingår exempelvis information om alternativa färdssätt, bilpooler och samåknings-tjänster. Andra exempel är information till bostadsrättsföreningar om hur de kan ordna cykelrum samt hyra ut p-platser till bilpooler.

Tänk utanför boxen med nya transportsätt

Hämta barnen på förskolan, ta en tur till återvinningscentralen eller storhandla. Medlemmarna i två bostadsrättsföreningar i Stockholm testar nu cykelpool med ellastcykel för olika resor.

I slutet av förra året nappade bostadsrättsföreningen Kajen 5 i Liljeholmen på att skaffa en cykelpool med lastcyklar. Föreningen hade anmält sig till Stockholms stads satsning Utan egen bil:s erbjudande om ett gratis provår med lastcykelpool.

Intresset för att testa cykelpool var mycket stort. Valet föll då på de två föreningar som kunde visa upp flest intresserade medlemmar. Förutom Kajen 5 föll valet på Brf Chokladfabriken på Kungsholmen. Föreningarna har idag två eldrivna lastcyklar var som medlemmarna kan boka: en trehjulig med stor låda och en lite smidigare tvåhjulig cykel med en mindre lastplats.

Kul på hjul

I Brf Kajen 5 bor det runt 400 personer. I januari hade runt 20 av dem hunnit anmäla sig och börjat använda cyklarna. En av dem är Omid Azad:

– Jag tar lådcyklern och hämtar barnen på förskolan. De tycker att det är det roligaste som finns att bli hämtade så här, berättar han.

Det bästa med ellastcykel?

– Det är att jag inte är begränsad av hur lång sträcka jag ska cykla. Det finns utrymme att lasta och det blir inte tungt. När man inte orkar hjälper cykeln till.

Populära pooltider

Cyklarna är särskilt populära under helgförmiddagar och mellan klockan 16.00 och

17.00 på vardagar. Cyklarna bokas i en app i mobilen. Systemet kan komma att utvecklas så att det blir möjligt att boka längre i förväg.

– När det blir ljusare och varmare kommer cyklarna troligen att utnyttjas ännu mer och under längre tid på kvällarna, säger Malin Cronqvist som är ordförande för bostadsrättsföreningen. Hon har själv provat på att cykla både till Ikea och till återvinningscentralen med lastcykeln.

– Det här är ett bra komplement till vanlig cykel. Men lastcyklarna är rätt stora därför är det bra att vi delar på dem. Då blir det bättre plats i cykelgaraget, säger hon.

Nytt resande

Miljö- och klimatborgarrådet Katarina Luhr hoppas att kampanjen ska ge ringar på vattnet:

– En lådcykel ersätter inte en bil rakt av, men den kan vara en del av pusslet för att slippa korta bilresor. Det kanske leder till att man cyklar och åker kollektivt mer och satsar på att hyra bil när man behöver, istället för att äga en, säger hon.

Lastcykeltestet ska pågå under ett års tid i de båda föreningarna och det finansieras med hjälp av EU-projektet Eccentric samt Energimyndigheten.

Här finns tips för bostadsrättsföreningar som vill slå ett slag för ökat cyklande:

utanegenbil.stockholm.se/for-bostadsrattsforening

Lastcykeln lösning på citydistribution

Lastcyklar blir en allt viktigare nyckel i transportlösningarna i takt med att e-handeln ökar kraftigt. Och det är på de sista kilometrarna i citykärnorna som den verkligen kan göra skillnad.

Det visar ny forskning som bland annat redovisats av World Economic Forum och Europeiska Miljöbyrå, EEA.

City Changer Cargo Bike, CCCB, är ett EU-stött projekt för lastcyklar med ett 20-tal partners i en rad europeiska länder. Resultaten från CCCB visar att en enda lastcykel kan spara in fem ton CO₂ årligen när den ersätter en dieselbil i citydistribution. Lastcyklarna har många fördelar: låg kostnad, kräver mindre plats, ökar trafiksäkerheten och levererar gods snabbare än bilarna på sträckor under fyra kilometer.

I exempelvis Holland och Danmark finns det redan gott om lastcyklar. I Köpenhamn kör var fjärde barnfamilj en egen och i Sverige har både kommunala förvaltningar och företag börjat få upp ögonen för det smidiga fordonet.

På miljofordon.se/lastcyklar finns en översikt över det breda utbudet – både rena trampcyklar och cyklar med elassistans som klarar laster från 50 kilo upp till hela 300 kilo.

I allt fler europeiska städer ses lastcykeln som ett viktigt alternativ i city.

Foto: CCCB

Fixa cykelrummet

På Utanegenbil.se finns mängder av tips för bostadsrättsföreningar som vill slå ett slag för ökat cyklande. Här hittar du också tipsen för att få bättre ordning och reda i cykelrummet.

utanegenbil.stockholm.se/for-bostadsrattsforening

Foto: Viktor Nordahl Bäcklund

Kul på hjul, tycker Arian och Damon Azad när de blir hämtade från förskolan med lådcykel.

Byt biltänk mot mobilitet

Mobilitetstjänster innebär sömlös integrering av olika transportslag istället för privat bilägande. Den engelska förkortningen är MaaS, Mobility as a Service.

Det är den smarta telefonen som är nyckeln till mobilitetstjänsterna: med mobilen kan man både planera sin resrut, betala och skaffa biljett. Dessutom fungerar telefonen exempelvis som nyckel till olika fordon.

Mobiliteten kan bestå av ett brett utbud av sammankopplade transporttjänster – där buss, tåg, samåkning, bildelning, bilpool, biluthyrning och olika taxitjänster är några exempel.

Familjeresa

Nu testas mobilitetstjänsten UbiGo i Stockholm. Med den kan hela familjen resa med hjälp av ett flexibelt månads-

abonnemang där resorna både planeras, bokas och betalas i mobilen. UbiGo inkluderar kollektivtrafik, hyrbilar, bilpool och taxi. Prenumeranterna på resepaketet får tillgång till ett antal dagars resor med kollektivtrafiken och ett antal hyrtimmar för bil i sin telefon. Resor som inte utnyttjas överförs till nästa månad och den som behöver mer restid kan enkelt lägga till fler.

Den som abonnerar på resor har också tillgång till dygnet-runt-support i telefonen. Och appen är inte bara biljett utan också en reseplanerare som ger förslag på alternativa resvägar med olika transportmedel.

Läs mer: ubigo.nu

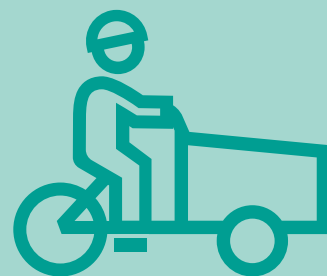
Utan bilen-dealen

I höst kommer tjugo familjer eller hushåll i Stockholmsområdet få prova att leva utan egen bil i tre månader. De alternativ till den egna bilen som kommer att erbjudas är elcykel, ellastcykel med plats för minst två barn, kollektivtrafikkort samt ett antal livlinor med bilpool, hyrbil eller annan typ av bildelningstjänst.

Deltagarna kommer att på olika sätt dela med sig och berätta om sina erfarenheter av att leva utan egen bil. Tanken är att inspirera fler att upptäcka alternativen och se vilka möjligheter som finns.

Utan bilen-dealen är en del av projektet Fossilfritt 2030 i Stockholms län.

Läs mer: energiradgivningen.se/projekt/utan-bilen-dealen

Cyklande sotare

Storstockholms brandförsvaret har tillsammans med Stockholms stad infört märkningen "Grön sotning".

Den innebär bland annat att transporter och behovet av transporter ska minskas genom att sotaren ska ha en lokal anknötning med närliggande arbetslokaler. De transporter som trots allt måste utföras sker till stor del med fossilfria fordon till exempel lastcykel.

Foto: Markus Aarflot, UbiGo

Med mobiltelefonen som verktyg går det nu att prenumerera på olika sätt att resa.

Miljöbilar i Stockholm är samlingsnamnet för Stockholms stads satsningar på att främja användning av miljöanpassade fordon och bränslen. Nyhetsbrevet är gratis och distribueras elektroniskt eller per post efter önskemål. Du kan även beställa extra exemplar. Nyhetsbrevet finns också att ladda ner från start.stockholm/miljobilar

Beställ/avbeställ via rose-marie.norlin@stockholm.se

Nyhetsbrevet Miljöbilar ges ut av **Miljöbilar i Stockholm**, Miljöförvaltningen, Box 8136, 104 20 Stockholm. **Ansvarig utgivare:** Gustaf Landahl. **Redaktör:** Anna Norberg.

Text: Bert-Ola Gustavsson. **Produktion:** BLOMQUIST.SE **Tryck:** Åtta.45 Tryckeri AB.

Upplaga: 2 000 ex. **Artikelnummer:** 17991 Miljöförvaltningen 2020-03.

I samarbete med

Stockholms stad